

DIÁKKÖRI KRÓNIKA

Két év a diákkör munkájáról és a XIII. Országos Tudományos Diákköri Konferenciáról

A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Tudományos Diákköri Tanácsa 1975 tavaszán határozta el, hogy új sorozatban ismét megjelenteti az Acta Iuvenumot. Mindezek előzményeként még 1974-ben a JATE Állam- és Jogtudományi Kar Tudományos Diákköri Szabályzatának megalkotásakor felvetődött a diákköri dolgozatok publikálásának támogatása. Már itt határozat született az Acta Iuvenum újbóli megindulására és annak további rendszeres megjelentetésére.

A felszabadulás jubileuma jegyében megtartott 1975. áprilisi XII. OTDK-n jelentkező és bemutatott, továbbá a diákkörökben megvitatott és pozitívan értékelt magas színvonalú munkák objektíve is lehetővé tették a "series nova" tanulmánykötet megszerkesztését, melynek eredményeként került kiadásra ténylegesen csaknem másfél évtizedes szünet után 1976-ban a diákok publikációs fóruma, az Acta Iuvenum. E tanulmánykötet közel 250 oldalas terjedelemben 7 diákköri dolgozatot tartalmazott. Kiadványunk szakmai körökben jó visszhangot váltott ki.

Most, hogy újra e sorozat második kötetét tarthatjuk kezünkben, tekintsünk vissza az elmúlt rövid két esztendő eseményeire, eredményeire, a diákköri munkában bekövetkezett változásokra és a XIII. OTDK tapasztalataira.

Negyedszázada annak, hogy a magyar felsőoktatási intézményekben, így karunkon is megkezdték működésüket a tudományos diákkörök. E 25 év fejlődésében jelentősen megváltoztak, kibővültek a diákkörök működési keretei, fokozott jelentőséget nyert szakmai irányításuk és a KISZ keretei között tovább szélesedett hallgatói önkormányzatuk. Időközben megjelentek a tudományos diákköri munkával kapcsolatos irányelvek, mely a diákköri tevékenység körét akként terjesztette ki, hogy "a TDK-munka az egyetemi hallgatók

által végzett minden, a tantervben előírt tanulmányi, szakmai követelményeket meghaladó rendszeres tevékenység...". A tudományos diákköri munka tartalmát tekintve a hallgatók számára egyrészt az oktatás szerves része, illetve bevezetés a tudományos kutatómunkába, másrészt összekötő láncszem az egyetem és a társadalom előtt álló politikai, gazdasági, valamint kulturális feladatok között.

A KISZ KB határozata alapján a diákköri munka célja: kiegészíteni, teljesebbé tenni a hallgatók szakmai, tudományos felkészültségét, hozzájárulni a marxista-leninista gondolkodásmód kialakulásához, valamint a hivatástudat és a szakmaszoretet elmélyítéséhez. Mindezt a közösen végzett munkán, az oktató és hallgató közvetlenebb kapcsolatán keresztül, a tananyagon túli ismeretek elsajátításával és önálló alkalmazásával éri el. Így a tudományos diákköri munka a hallgatók nevelésének egyik leghatékonyabb eszköze és módszere.

E céloktól meghatározottan született meg karunkon - a már említett - Tudományos Diákkörök Szabályzata, mely átfogja a diákkörök szervezetével kapcsolatos általános kérdéseket, a Kari Tudományos Diákköri Tanács feladatait, az egyes diákkörökkel kapcsolatos szervezeti kérdéseket, emellett rendezi a diákkörök működési rendszerét, valamint a diákköri tagságból származó jogokat és kötelességeket. Ez az új szellemben megszületett szabályzat alkotja tehát diákköreink szervezeti és működési alapelveit, kereteit, melynek pozitív hatása az elmúlt két évben érezhetően fokozódott.

Jelenleg - a marxista diákköröket nem számítva - 11 tudományos diákkör működik karunkon, mintegy 130 hallgató részvételével. A diákköri tagok főleg a harmad és negyedik évfolyamról kerülnek ki.

Mind a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanács Oktatáspolitikai Munkabizottsága által A tudományos diákköri mozgalom tapasztalatai és továbbfejlesztésének időszerű feladatai címen kiadott tervzet, mind a kari szabályzat szól a diákköri konferenciák, valamint a diákköri dolgozatok publikálása kérdéséről.

1976 áprilisában az Országos Tudományos Diákköri Tanács felhívást intézett a felsőoktatási intézményekhez a XIII. Országos

Tudományos Diákköri Konferencia megrendezésére. A két évenként megrendezésre kerülő OTDK egy sor lényeges szervezési-technikai problémát vetett fel az elmúlt években. A nagyszámu dolgozat - és ebből adódóan a sok résztvevő - rendkívül nagy gondot okozott a rendező intézményeknek. Ennek elkerülésére új követelményként szabta meg az Országos Tudományos Diákköri Tanács azt, hogy az országos konferenciát megelőzően legkésőbb 1976. november 30-ig minden intézményben kerüljön megrendezésre a helyi tudományos diákköri konferencia. Az intézményi Tudományos Diákköri Tanács e helyi konferenciákon értékölje a tudományos diákkörök eddigi munkáját, és az előadott dolgozatok alapján tegyen javaslatot az országos konferencián bemutatásra kerülő alkotásokra. Az Országos Tanács feltételként szabta meg, hogy az OTDK-ra csak az intézményi konferencián már előadott és ott értékelt diákköri dolgozatokkal lehet nevezni.

E téziseknek megfelelően, karunkon is lezajlott a helyi konferencia, így az 1976. tavaszi felhívás nyomán a JATE Állam- és Jogtudományi Kara 17 dolgozattal nevezett be az - Alkotó Ifjúság pályázathoz is kapcsolódva - az 1977. március 31. és április 2. között Szegeden megrendezett XIII. OTDK-ra. E konferencián összesen 53 dolgozat szerepelt. Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara 18, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara 17, a Rendőrtiszti Főiskola 2 dolgozatot mutatott be.

A szegedi joghallgatók közül az államjog, államigazgatási jog, pénzügyi jog tagozat munkájában 2 hallgató dolgozata került bemutatásra, nevezetesen: Boda Ilona: A laikus részvétel az igazságszolgáltatásban és Bíró György: A kettős adózást kizáró nemzetközi egyezmények, különös tekintettel a kérdés külgazdasági jelentőségére című munkája. Az állam- és jogelmélet, szociológia, statisztika szekció keretében Révész Béla: A döntés társadalmi aspektusai és Antal Péter: Az állam ismerveinek sajátos tartalma a Horthy-korszak egyes politikai gondolkodóinak bölcseletében című dolgozata.

A III. szekciónként szereplő polgári jog, polgári eljárás-jog, családi jog tagozatban négy szegedi hallgató szerepelt, így Magyar Orszebót: A megrendelő elállási joga a szállítási és vállal-

kozási szerződések körében, Pintér Ferenc: Időszerű kérdések a felelősségbiztosítás téváköréből, Tompos Judit: Birósági meg-
gyás, Kovács Adrienna: A jogsegély szolgálat és gyakorlati tapasztalatai című munkái. A büntetőjog, büntető eljárás jog, kriminológia, kriminalisztika tagozaton Kiss István: A pazarló gazdálkodás néhány kérdése, Bodnár László: A végszükség a büntetőjogban, Mester Judit: A galériabüntetés elleni küzdelem egyes kérdései című dolgozataik kerültek vitára, s ugyancsak e szekcióban szerepelt a SZOTE két hallgatója, Ormos Magdolna-Péter József: "Megvert felelőség" syndroma című dolgozata. A nemzetközi jog, állam- és jogtörténet, római jog szekcióban Rokolya József Gábor: A polgári öröklés Szeged sz. kir. város reformkori joggyakorlatában /1825-1848/ című benyújtott munkája, a szerző sajnálatos betegsége miatt nem kerülhetett megvitatásra. Négy hallgató vett részt a mezőgazdasági jog és munkajog tagozaton, Lemák Ella: A dolgozó életé, egészsége, testi épsége megsértéséért fennálló anyagi felelősség kérdései a bírói gyakorlatban, Györgyi Lajos: A szövetkezeti demokrácia érvényesülésének szervezeti jogi feltételeiről, Szöllősi Ágnes: A termelőszövetkezeti alkalmazottak jogi helyzete és Konkoly János: A munkaszerződés érvénytelensége című dolgozatával.

A 17 szegedi dolgozatból egy kapott fődíjat és egy ezzel egyenértékű különdíjat, három hallgató ért el első helyezést, hét hallgató kapott második díjat, egy harmadikat és két dolgozat részesült jutalomban.

A konferenciát tapasztalatai bizonyítják, hogy a dolgozatok szerzői túlnyomórészt aktuális témákat dolgoztak fel, többnyire tényfeltárássokra alapozva, korszerű kutatási módszereket alkalmazva. A benyújtott dolgozatokban jól tükröződik a hallgatók ideológiai felkészültsége, nyelvtudása, illetve a külföldi szakirodalom tanulmányozása is. A benyújtott dolgozatok jelentős része magas színvonalú volt. A pozitívumok felsorakoztatása mellett nem feledkezhetünk meg néhány hiányosság megemlítéséről sem. Így szervezési szempontból az elkövetkezendő időszakban fokozottabban kell érvényesülnie a dolgozatok beküldésére megszabott határidő pontosabb betartásának. Tartalmi negatívumként jelentkezett az elmúlt konferenciák tapasztalataihoz hasonlóan, a dolgozatok közötti két-

irányu szivonalbeli polarizálódás: a nagyszámu kiemelkedő kvali-
tásu dolgozat mellett gyengébben sikerült munkák is bemutatásra
kerültek, annak ellenére, hogy ennek kiküszöbölésére irányult a
helyi tudományos diákköri konferenciák megrendezése.

Az említett pozitívumok ismételten megkívánták, illetve
szükségessé tették a hallgatók szélesebb nyilvánosság előtti szó-
replését, s ezt a célt szolgálja a folytatott kezdeményezés, az
Acta Iuvenum, mely új sorozatában most másodszor jelenik meg.

Antal Péter

a Kari Tudományos Diákköri Tanács diák-
alelnöke

Az Acta Iuvenum Sectio Jur. et Pol. Series nova Tom. I.
/Szeged, 1976/ sajtóvisszhangjának bibliográfiája

- 1 - - [Nagy Ferenc]: Acta Iuvenum. = Szegedi Egyetem
1976. október 26. /14. évf. 13.sz./ 2. p.
- 2 - - [Ruszoly József]: Joghallgatók dolgozatai. = Dél-
magyarország 1976. november 5. /66. évf. 267.sz./ 5.p.
- 3 Degré Alajos: Stipta István: A törvényhatóságok egységesi-
tésére irányuló reformmunkálatok 1873-74-ben. / Klny. 111-
150.p. / = Levéltári Szemle 1977. 1.sz. 198-199.p.
- 4 Kajtár István: A szegedi "Acta Iuvenum" új sorozatának
első kötete. = Jogtudományi Közlöny 1978. július /33.
új évf. 7.sz./ 439-446.p.

